

Newsletter 4 – zima 2011

Belince, Čeladince, Čermany, Dvorany nad Nitrou, Horné Obdokovce, Hrušovany, Chrabrany, Kamanová, Koniarovce, Krnča, Ludanice, Nitrianska Streda, Oponice, Práznovce, Preseľany, Solčany, Súľovce

Radosť, pokoj, to je tá správna atmosféra, akou by mal dýchať domov počas adventu a Vianoc. Napriek tomu sme pre Vás vážení občania pripravili občasník, v ktorom sa dozviete o aktivitách členov nášho mikroregiónu.

V minulom čísle sme informovali, že sa chystáme na výstavu Agrokomplex. Presne v druhej polovici augusta sme sa tejto výstavy zúčastnili a na konci tohto mesiaca sme vycestovali do Českých Budějovic na výstavu Země živitelka. O týchto výstavách, na ktoré sme sa ozaj veľmi zodpovedne pripravovali, sa dočítate vo vnútri občasníka. V mesiaci september sme dostali pozvanie na exkurziu do Rakúska a Českej republiky. V októbri sa naša manažérka zúčastnila stretnutia s predstaviteľmi viacerých MAS v Poľsku. Medzitým sme mali zasadnutia predsedníctva, pracovné stretnutia s členmi, na ktorých sme riešili každodenné pracovné záležitosti a aj iné rokovania a vzdelávacie semináre. A ako by to bolo, keby sme neumožnili pripraviť našim členom projekty? To teda nie. Bola vyhlásená výzva na podávanie projektov na dve opatrenia, kde si koneční užívatelia, teda obce mohli požiadať o nenávratný finančný príspevok na autobusové čakárne, či rekonštrukciu požiarnej zbrojnice, tržnice alebo amfiteátra, ale aj na úpravu verejných

priestranstiev. Tí, ktorí mali pripravené investičné zámery a prerokované v obecných zastupiteľstvách a nechcú čakať na posledný termín, projekty podali. Ďalšie hodnotenie projektov pokračuje na Pôdohospodárskej platobnej agentúre v Bratislave.

Dobrou správou pre náš mikroregión je, že nám bol podporený projekt spolupráce pod názvom „Z Oponíc až na Tolštejn“. O tomto projekte Vás budeme postupne informovať v nasledujúcich číslach.

V závere môjho úvodného slova sa chcem poďakovať za spoluprácu všetkým členom mikroregiónu, ale aj tým, ktorí prejavujú záujem o jeho rozvoj a šíria jeho dobré meno aj mimo neho. Vianoce sú už veľmi blízko a pretože Vám nemôžeme ponúknuť žiadnu sladkosť, tak aspoň recept na nenáročný medový rez, ktorý nájdete vo vnútri občasníka.

Prajem Vám všetkým pokojné prežitie vianočných sviatkov, pohody v kruhu svojich blízkych, hojnosť božích milostí a v novom roku veľa zdravia, šťastia, pracovných a osobných úspechov.

Darina Gerháťová
Predsedníčka Zdrúženia mikroregiónu SVORNOSŤ

AGROKOMPLEX Nitra 2011

Vďaka Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR sme mali možnosť aj tento rok prezentovať náš mikroregión na 38. medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstave Agrokomplex, ktorá sa konala 18. – 21. 08. 2011 v Nitre.

V prvý deň výstavy navštívila náš pavilón oficiálna delegácia na čele s premiérkou vlády Ivetou Radičovou. Atraktívny program ponúkla Agentúra pre rozvoj vidieka s vystúpeniami folklórnych súborov, speváckych a hudobných skupín. Za náš mikroregión vystúpili spevácke skupiny **Seniorské Srdce z Ludaníc** pod vedením Alžbety Sochanovej, **Koniarovčanka z Koniaroviec** pod taktovkou Eleonóry Mošaľovej a prvýkrát sa prezentovala ženská spevácka skupina **Stred'anka z Nitrianskej Stredy**, ktorú vedie Eva Cabajová.

Zlatým klincom bola módna prehliadka slovenských krojov. **Solčiansky slávnostný kroj** v podaní Júliusa Kováča (mužský kroj), Melánie Tarinovej (ženský kroj) a Martinky Šnajderovej (detský kroj) zožali zaslúžený potlesk. Vystúpenie komentovala Emília Kováčová.

V našom stánku si mohli návštevníci všimnúť regionálny produkt „Solčanku“, vidieť ukážku zdobenia medovníkov a kúpiť si domáci

med. Umelecký kováč Peter Paška z Koniaroviec predstavil katalóg svojich výrobkov a priniesol aj niektoré výrobky na ukážku. Mana-

žérka Ing. Barbora Gerhátová prezentovala realizované projekty podporené z Leadra, vďaka ktorým sa modernizujú obce nášho mikroregiónu. Pre gurmánov sme pripravili ochutnávku regionálnej špeciality **Solčiansky skladaník**, bez ktorého sa nezaobíde žiadna významnejšia oslava v Solčanoch. Vďaka nemu bolo v našom stánku naozaj rušno.

V piatok Národná sieť rozvoja vidieka SR pripravila **Vidiecky večer** spojený s ochutnávku tradičných koláčikov a iných sladkých a slaných pochúťok z rôznych regiónov Slovenska. Naš mikroregión ponúkol správový osúch a hruškový koláč.

Na záver zopár štatistických údajov: Výstavu navštívilo 77 124 návštevníkov hlavne zo Slovenskej republiky, Českej republiky, Dánska, Maďarska, Číny, Holandska a Poľska a na ploche 17 914,5 m² sa prezentovalo viac ako 430 vystavovateľov.

Tešíme sa opätovne na budúci rok!

Druhá výzva z dotácie NSK ukončená

V poradí druhá výzva v roku 2011 na predkladanie žiadostí bola vyhlásená od 29. júla do 30. septembra 2011. Dotácia, o ktorú sa žiadatelia mohli uchádzať, bola určená na vypracovanie architektonických štúdií v rámci opatrenia 1.1.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo. Do uzávierky výzvy bol predložený len jeden projekt, ktorý bol predsedníctvom 7. októbra 2011 aj schválený.

Názov žiadateľa	Názov projektu	Výška dotácie	Celkový rozpočet
6. Výzva z dotácie NSK			
Obec Čermany	Autobusová zastávka v obci Čermany	700 €	700 €

Prvýkrát na výstave Země Živitelka v Českých Budějovicích

Koncom prázdnin sme sa spolu s ďalšími siedmimi MAS zo Slovenska prvýkrát predstavili na výstave Země Živitelka v Českých Budějovicích. Pod záštitou **Národnej siete rozvoja vidieka SR**

sme mali spoločnú expozíciu v pavilóne R3, kde sa prezentovalo aj 14 regionálnych značiek z rôznych kútov Čiech a Moravy.

Výstavu vo štvrtok slávnostne otvoril prezident ČR Václav Klaus s najvyššími predstaviteľmi českej vlády. Medzi „top“ patril novootvorený pavilón, kde sa prezentovali české kraje formou regionálnych výrobkov a špecialít. Po celý čas zaujímavý odborný program dopĺňali vystúpenia juhočeských folklórnych súborov.

Prvý deň zavítal do nášho stánku **minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Zsolt Simon** a nasledujúci deň bývalý predseda vlády ČR Miloš Zeman.

K očakávanému programu patril „**Večer venkova**“ pod letnou nočnou oblohou. Súčasťou večera bola aj ochutnávka regionálnych výrobkov – syra, vína, klobás, pštosích špecialít, bryndzových halušiek a maďarského guláša, na príprave ktorých sa podieľali MAS z Čiech a Slovenska.

Počas šiestich dní prešlo bránami výstavniska približne stotisíc návštevníkov. A my sme domov odchádzali plní dojmov, skúseností, inšpirácií a nových námetov.

Projekty, ktoré zaujali

Zahraničná pracovná cesta na území štátov Rakúsko a Česká republika sa konala v dňoch 26. – 29.09.2011 s cieľom priblížiť inovatívne projekty zamerané na cestovný ruch a projekty podporené v rámci iniciatívy LEADER. Organizátorom tejto exkurzie bolo Regionálne pracovisko Národnej siete rozvoja vidieka v Nitre.

Za hustej premávky v pondelkové ráno nás viezol autobus do mestčka Kopfing im Innkreis, kde nás privítal zástupca **MAS Sauwald**. Po krátkom zvitanií sme sa vybrali pozrieť jeden z najinovatívnejších projektov na území Rakúska a jediný v Európe, podporený v rámci programu Leader +, vybudovaný v roku 2005 a volá sa „Baumkronenweg“ v preklade „**Cesta v korunách stromov**“.

Ako nás informoval Thomas Müller, s myšlienkou vybudovať chodník z dreva v korunách stromov prišiel miestny farmár. Poskytol možnosť stavať v jeho súkromnom lese a vedel ako to urobiť. Ľudia, ktorých nápad zaujal, postupne presviedčali authority o unikátnom projekte. Nápad spočiatku nemal veľkú podporu, ale nakoniec dostal zelenú. Po získaní peňazí začali stavbu realizovať. Z programu Leader bolo vybudovaných 700 m trasy, dnes je cesta v korunách stromov vybudovaná v dĺžke 2,5 km. Návštevnosť turistov prekračuje 200 000 ročne. V projekte boli využité vlastné zdroje. Drevo, ktoré vyrúbali použili na stavbu, stavbu realizovali miestni podnikatelia, využili súkromný majetok, ktorým bol les a peniaze boli z regiónu. Projekt spravuje občianske združenie.

Zaujímavá bola prehliadka projektu „Garten der Jugend“ v preklade „**Záhrada mladých**“, v MAS Kamptal – Wagram s manažérkou Danjou Mlinaritsch. Tu využili nápady mladých ľudí, ktorí študujú na strednej poľnohospodárskej škole. Podstatou projektu bolo sprístupniť nevyužitú zelenú plochu s nerovným terénom a rôznym porastom od divo rastúcich kríkov po stromy ako orech, slivka, na relax a oddych. Študenti tu vykonávajú zároveň prax, ale je to predovšetkým miesto relaxu s prírodným kúpaliskom, lezeckou stenou, volejbalovým ihriskom a vyhladkovou vežou. Zachovali ovocné stromy, pod ktorými sú umiestnené lavičky na oddych.

Počas dvoch dní, ktoré sme strávili v Rakúsku, sme mali možnosť vidieť ešte niekoľko dobrých a zaujímavých projektov. Boli výsledkom spojenia nápadov rôznych skupín, jednotlivcov, podnikateľov, ale aj zapojenia mladých ľudí so svojimi nápadmi. Stretli sme sa s ľuďmi, ktorí zanietene hovorili o svojich skúsenostiach s realizáciou toho ktorého projektu, o prekážkach ale aj o nesporných úspechoch. Vždy, z každého rozhovoru bolo cítiť, že im ide o rozvoj celého regiónu.

V rámci pobytu v Českej republike v MAS Strakonicko nám Jiřina Karásková manažérka MAS, predstavila niekoľko projektov podporených z programu Leader. Z nich zaujal projekt „**Hoslovický mlyn**“ v obci Hoslovice. Starý vodný mlyn má

pokračovanie na str. 4

zaujímavú históriu a vďaka vzdoru a podivínstvu posledných majiteľov Karla a Františka Harantových sa zachoval v autentickej podobe z 30-tych rokov minulého storočia. V roku 1979 sa aj tu mlynské kolo navždy zastavilo. Po rekonštrukcii v rokoch 2005-2007 a celkovej obnove objektov, vrátane rybníka a náhonu, a uvedení mlyna do prevádzky vznikol skanzen, jedinečná ukážka, ako sa tu v mlynoch žilo v 19. storočí. Jeho rekonštrukcia výrazne prispela rozvoju vidieckeho cestovného ruchu.

V rámci odbornej exkurzie sme navštívili obec **Hoštice u Volyně**. Obec je spojená s menom režiséra Zdeňka Trošky, ktorý ju preslávil filmovým triptychom Slunce seno.... V roku 1314 dostala od kráľovny Elišky Přemyslovny privilégia tzv. kráľovskej dediny. Dedinka má typickú vidiecku ľudovú architektúru. Na miestnom cintoríne je pochovaných niekoľko príslušníkov šľachtických rodov, odpočívajú tu i legenda country hudby Michal Tučný. Po prehliadke obce a fotení sa s atrakciami nám bola prezentovaná činnosť MAS Chance in Nature zameraná na propagáciu cestovného ruchu.

Prezentácie činnosti navštívených MAS a spoločná večera s českými priateľmi sa konala na zámku Štětka; je postavený na mieste bývalého ryžoviska zlata na Otave. Zámok obkolesuje rozsiahly park so vzácnymi stromami a kríkmi, medzi najcennejšie patrí dub plavivý cca 400 rokov starý. Zámok bol využívaný na rôzne účely. Po r. 1989 bol vrátený **Inštitútu Blahoslavené panny Marie**, v ktorom žije 10 rehoľných sestier. Rehoľné sestry využívajú fondy a píšú pro-

jekty, nakoľko prevádzka zámku je finančne nákladná. Zaujímavý je tým, že je vykurovaný bioplynom. Tomuto nápadu sa čudujú aj v MAS, lebo vyšiel z hlavy rehoľnej sestry, ktorá je pôvodcom zo Zvolena. V čase našej návštevy čakali na vyhodnotenie projektu, ktorým chceli získať peniaze na nový výťah. V lete, keď je tu najkrajšie, trávajú prázdniny detí, ale možno tu tráviť dovolenku aj počas celého roka. Na území **MAS Rokvĕt zahrady jižních Čech** v obci Chelčice nám

boli prezentované projekty, ktoré sú príkladmi dobrej praxe, zamerané na kultúrne a spoločenské vyžitie a podporu podnikania v poľnohárstve. V rámci projektu bola podporená aj terapeutická dielňa pre postihnutých.

V obci **Truskovice** sme si prezreli viacúčelové centrum a mobiliár pri pútnickom kostole Lomec, nachádzajúcom sa v krásnom lesnom prostredí, podporené z programu Leader. V areáli je niekoľko informačných tabúl, a dovoľm si z jednej citovať o pútnickom mieste.

„Lomeček – opravdu zvláštne miesto. Na Lomci sa môžeš zúčastniť veľkých púti aj slávností. Ale ak túžiš po chvíľke samoty, mlčania, blahodárneho ticha a zamyslenia, aj to môžeš mať, keď si nájdeš príhodnú chvíľu a deň. A je tu krásne. A si bližšie k Bohu i ľuďom. A si bližšie kráse a odpočinku svojej často unavenej duše.“

Práznovskí turisti na medzinárodnej konferencii

V dňoch 22. až 25. septembra tohto roku naši partneri Miestna akčná skupina Šluknovsko v spolupráci s Klubom Českých turistov Krásná Lípa pripravili česko-slovensko-nemecko-poľskú konferenciu, ktorej cieľom bol rozvoj cestovného ruchu, podpora strategických plánov Leader a práca s mládežou.

Vo štvrtok ráno, o ôsmej hodine sme sa vydali z Práznoviec na cestu do Krásnej Lípy, kde sme pricestovali o 17. hodine. Ubytovaní sme boli v časti Krásny Buk v bungalovoch penziónu Křínice. Po zvitání s českými turistami sme navštívili v neďalekých záhradách **záhradu Rudolfa Köglera**, v ktorej tento krásnolípsky rodák vytvoril unikátnu plastickú geologickú mapu okolitej krajiny. Prehliadkou mapy aj s odborným komentárom sme získali základné informácie o geologickom zložení CHKO Lužické Hory a Labské pieskovce a Národného parku České Švýcarsko.

Druhý deň po raňajkách sme boli pozvaní do Kyjovského údolia, kde sme absolvovali časť Köglerovej náučnej trasy. **„Köglerová náučná stezka“** je najstarší náučný chodník v Čechách. Má okolo 40 informačných tabúl, je zameraná na geológiu, prírodu, históriu a ľudovú architektúru. Prechádza krásnou prírodou s nádhernými skalnými

vyhliadkami. Po jej absolvovaní sme navštívili informačné centrum v Krásnej Lípe, kde sme si pozreli **expozíciu „České Švýcarsko“** a krátky film o národnom parku. Popoludní o 14,00 hodine sa v krásnolípskom kultúrnom dome konala turistická konferencia pod názvom **„Rozvoj turistiky a Strategický plán Leader“**, kde účastníci jednotlivých krajín, prezentovali svoje poznatky a návrhy riešenia

problémov v oblasti rozvoja cestovného ruchu, v turistike a práci s mládežou. Po konferencii nasledoval presun do varnsdorfského pivovaru Kocour, kde bola exkurzia a ochutnávka výrobkov pivovaru.

V sobotu boli naplánované celodenné potulky krásnou prírodou Národného parku České Švajčiarsko a CHKO Lužické hory. Začali sme v obci Jetřichovice, odkiaľ vedie turistický chodník nádherným pieskovcovým hrebeňom na **Mariinu vyhlíadku** a ďalej na **Vilemíninu vyhlíadku**, odkiaľ sú prekrásne vyhlíadky na okolitú krajinu. Ďalšia turistická zaujímavosť, ktorú sme navštívili bola **Trpasličí jeskyňe**, kde sme po krátkom výstupe do kopca v skale videli vytesanú snehulienku a sedem trpaslíkov. Po obede, ktorý bol v Doubicích, sme všetci absolvovali výstup na Vlčí horu, na ktorej je 16 m vysoká rozhľadňa. Záver dňa patril krátkej exkurzii v kozmetickej firme, ktorá vyrába kozmetiku na prírodnej báze. Po večeri bol v mieste ubytovania táborák.

V nedeľu dopoludnia sme boli na prehliadke **Křížovej cesty** na Křížovej hore, vysokej 563 m v obci Jiřetín pod Jedlovou. Celý areál je vzácna kultúrna pamiatka. Z časových dôvodov sme nestihli navštíviť všetky plánované miesta. Asi o 13. hodine sme sa rozlúčili s našimi českými priateľmi a vydali sme sa na cestu domov.

Pavol Janček
Predseda KST Horňan

Seminár v MAS Stará Čierna voda

Dňa 24. septembra zorganizovalo vedenie mikroregiónu Svornosť spolu s MAS Stará Čierna voda pre členov SZZ ZO Hrušovany seminár spojený s exkurziou. Jeho nosnou myšlienkou bolo prediskutovanie a odovzdanie skúseností pri zavádzaní projektov do reálneho života a to na tému: „**Projekty a potenciály regiónov MAS Stará Čierna voda a MAS Dudvák týkajúce sa rozvoja vidieckeho priestoru, vidieckeho cestovného ruchu a zlepšenia životného prostredia**“.

Prvým miestom stretnutia bola obec Mostová, na farme u podnikateľa Petra Horvátha, ktorý v rámci modernizácie farmy podal obsiahly výklad realizácie projektu „Rozširovanie pestovateľských a skladovacích kapacít zeleninárskej a poľnohospodárskej výroby“. Okrem toho v priebehu obhliadky farmy nás informoval o začiatkoch budovania farmy, zbieraní skúseností a s tým súvisiacich úspechov aj neúspechov, ktoré takýto spôsob podnikania prináša. Zaujali nás informácie o rozsiahlom sortimente pestovaných plodín, náročnosť tvorby oševného plánu – poradie výsevu a zberu po sebe nasledujúcich plodín, spôsoby zberu s ohľadom na potrebnú kvalitu a požiadavky trhu. Pozreli sme si zmodernizovaný sklad a triedičku cibule. Na záver odpovedal na množstvo otázok – napr. na spôsob zabezpečovania kvalitného osiva, zamestnanosť vzhľadom na sezónnosť výsadby aj zberu, na nástrahy trhu, na možnosti umiestniť produkty v zahraničí a odolávanie konkurencie v rámci obchodných reťazcov.

Po takmer dvojhodinovom stretnutí sme sa s Petrom Horváthom rozlúčili a premiestnili sa do areálu Základnej školy Horné Saliby. V tejto škole bola v rámci v rámci Operačného programu Vzdeláva-

nie vytvorená náučná prírodná lokalita (malé arborétum) určená na výučbu prírodovedných predmetov. Tento projekt ukázal, čo všetko sa urobilo na nevelkom školskom pozemku, kde s príspevom obce boli vybudované chodníky a náučné sekcie, na ktoré bola v rámci projektu dodaná výsadba aj s osadením náučných tabúl. Tento projekt, ako odprezentoval manažér MAS Stará Čierna voda Ľudovít Kovács, obohatil ponuku mikroregiónov vykonávať vyučovací proces pútavejším a názornejším spôsobom.

Potom sme sa autobusom premiestnili na Poľnohospodárske družstvo Hrušov – konkrétne do lokality sadov a skladu ovocia. Tu nás privítal predseda Stanislav Kováč. Už po vystúpení z autobusu nás zaujala pripravená prezentácia pestovaných jabĺk a hrušiek aj s možnosťou ochutnávky a degustácie ovocných štiav. Súbežne bola podaná veľmi zaujímavá prednáška o skúsenostiach s pestovaním ovocia, o rôznosti odrôd, nástrahách počasia a škodcov, možnostiach odbytu a spracovávaní prebytkov. Hlavnou témou však bola prezentácia projektu „Výstavba klimatizovaného skladu ovocia s regulovanou atmosférou a nákup manipulačnej techniky“. V rámci prezentácie sme mali možnosť obhliadky klimatizovaného skladu - použitej technológie chladenia s využívaním ochranného dusíkovej atmosféry a možností voľného uskladnenia alebo do kontajnerov.

Blízkosť tematiky pestovania ovocia aj u našich členov sa prejavila v záverečnej diskusii, kde popri podávanom občerstvení bolo kladených množstvo otázok, napr. na výber odrôd, spôsobov rezu, ochrany pred letným krupobitím, hubovými chorobami, životnosťou odrôd a dosahovanými výnosmi. Odpovede predsedu boli konfrontované s našimi skúsenosťami, čo vytváralo priestor pre ďalšie otázky.

Program dňa však bolo treba dodržať a preto sme sa okolo obeda premiestnili do penziónu Komlůš na termálnom kúpalisku Horné Saliby. V slnečnom počasí a príjemnom prostredí penziónu nám bol podaný obed a ukončený oficiálny program prezentáciou projektu „Výstavba penziónu Komlůš“ a iných projektov, ktoré odprezentoval manažér MAS Stará Čierna voda Ľudovít Kovács.

Na záver sme sa poďakovali organizátorom za pripravený bohatý program a odovzdali spomienkové predmety. Mimo oficiálny program sme vydarený deň ukončili relaxačným kúpeľom v termálnom bazéne Termálneho kúpaliska Horné Saliby.

V mene zúčastnených členov ďakujem predsedníčke Mikroregiónu Svornosť Darine Gerhátovej a manažérke Barbore Gerhátovej za zorganizovanie tohto podujatia.

Ing. Ľubomír Svorad
Predseda SZZ Hrušovany

Zrodil sa luxusný hotel v tieni histórie...

Koncom septembra, presnejšie posledný septembrový piatok sa na slávnostnom galaprograme v zrekonštruovaných priestoroch nádvorja a kaštieľa v Oponiciach uskutočnilo podujatie, ktorého hlavnou ideou bolo predstaviť vyše 300 pozvaným hosťom tento historický kaštieľ, ktorého z ruín nanovo postavila spoločnosť I&P Slovakia za rekordný čas. Celá rekonštrukcia objektu prebehla v rokoch 2007-2011 a jej výsledkom je niečo, čo na Slovensku nemá obdobu ani konkurenciu. Jedinečnosť tohto kaštieľa čoby luxusného hotela tkvie v tom, že jeho súčasťou je aj znovunavrátená slávna baroková knižnica s vyše 17 000 zväzkami známa pod názvom BIBLIOTHECA APPONIANA.

Hotel dostal meno Chateau Appony. To prvé nonšalante znejúce z francúzskeho jazyka znamená zámok a to druhé zase starý názov Oponíc. Celý názov vyjadruje nielen objekt, v ktorom hotel funguje, ale historicky podčiarkuje jeho návrat k pôvodným hodnotám...

V nádherných priestoroch nádvorja, ktoré bolo vyzdobené vkusnými stoličkami, standy stolíkmi a veľkým pódium za zišla početná skupina významných ľudí, ktorí sa podieľali či akýmkoľvek spôsobom boli spätí s rekonštrukciou kaštieľa.

Hlavný program na nádvorí začal o 19 hod. hlaholom zvonov a na veľkopoštoj obrazovke sa objavili vežové hodiny, ktorých ručičky sa začali navracajúť v čase dozadu. Následkom toho sa stalo to, že na pódium zo šera nádvorja s petrolejovou lampou v ruke vošiel muž oblečený ako šľachtic, predstavujúci grófa Apponyho, na chvíľu zastal na pódium, aby jemne zdvihol cylinder, uklonil sa prítomným hosťom a potom odkráčal a zmizol v komnatách kaštieľa. Vzápätí sa na prekvapených hosťoch z veľkopoštoj obrazovky pustil film, ktorý súvisel s grófom Apponyim, ako sa vracia po desiatkach rokov na svoje panstvo, do svojej knižnice, v ktorej zaspí a snívaj svoj sen... film ukazuje krásu kaštieľa za pôvodných majiteľov a jeho devastáciu po roku 1948, ako aj rýchlobežiaci „mravenčí“ ruch na rekonštrukcii kaštieľa z kamerových záberov, ktoré sa vyhotovovali každé tri sekundy... končí to happyendom a nádherne zrenovovanou pamiatkou...

Po prezentácii filmu, ktorý mal u obecnosti obrovský úspech, prítomných privítal moderátor večera a pozval predstaviteľa spol. I&P Slovakia p. Nováka, aby prehovoril k prítomným hosťom. Po ňom vystúpil s krátkym príhovorom generálny riaditeľ Slovenskej národnej knižnice v Martine prof. Dušan Katusčák, ktorý vyzdvihol silu myšlienky znovunavrátenia pôvodnej šľachtickej knižnice do krásne vynovených priestorov kaštieľa a dal Oponice za príklad celému Slovensku...

Po týchto prejavoch odštartoval program vystúpeniami umelcov, ktorý skutočne dodali tomuto predstaveniu veľkoleposť. S nádherne znejúcimi skladbami sa predstavila „LA GIOIA“, Peter Cmoric, Lucia Nováková, Bohuš Matuš a zakončila to fascinujúca pyroshow a ohňová show vyrazajúca dych.

Vianočný recept

Keď budete čítať tento občasník, Váš dom, či byt bude žiariť čistotou, všade bude cítiť vianočnú atmosféru. Aj napriek tomu, že budete mať napečené medovníčky, či iné dobroty, ponúkneme Vám tento nenáročný recept na **MEDOVÉ REZY**.

Ingrediencie na cesto:

5 dkg masla
4 dkg medu
20 dkg cukru
2 vajcia

Všetko spolu miešame nad parou. Hmotu necháme vychladnúť. Do vychladnutej hmoty pridáme 1 lyžicu sódy bikarbóny, 3 lyžice mlieka a znovu miešame nad parou.

Po skončení programu moderátor pozval prítomných k obrovským vstupným dverám do knižnice, na ktorej obaja páni, ktorí mali preslov v úvode prestrihli červenú pásku na tejto knižnej nádhere, ktorá sa symbolickým otvorením dverí sprístupnila v ten večer vyše 300 hosťom a potom aj širokej verejnosti.

Bolo veľmi zaujímavé sledovať užasnuté tváre hostí, ako vstupovali po červenom koberci, ktorý po stranách lemovali nablýskané stojany s rubínovo červenými konopnými lanami a očarení vyše 17 000 zväzkami kráčali ako vo sne. Dych vyrazajúci interiér knižnice v ten večer slávil obrovský úspech a nikto nešetril slovami chvály na adresu tých, ktorí sa o toto veľkolepé dielo pričínili...

Pre hostí bola v reprezentačných sálach kaštieľa pripravená recepcia s takou noblesou aká prináleží luxusnému hotelu tejto kategórie, ale aj s akcentom na dobovosť, keď sa v parku na obrovskom ražni piekol býk a pri ňom stredoveko odetí ľudia pripravovali jedlá spreď 400 rokov. To bolo niečo, čo sa na bežných recepciách len tak

nevidí. Hudba znela v ten večer asi všade, v kočiarni kaštieľa v parku si prišli na svoje milovníci ľudovej hudby, kde dominovali husľové tóny a zábava končila až nadránom...

Nasledujúci deň po tomto vydarenom podujatí sa brány kaštieľa a parku otvorili pre širokú verejnosť a od tohto prvého októbrového víkendu prúdia návštevníci knižnice a hotela neustále fascinovaní tým, že na Slovensku sa podarilo niečo tak výnimočné a už takmer nemožné, že slovné spojenie byť hrdý na svoj región či Slovensko je na tomto mieste určite opodstatnené!

Peter Králik
hovorca spol. I&P Slovakia

Keď hmota vychladne, pridáme 50 dkg hladkej múky špeciál, vymiesime a rozdelíme na 4 časti. Každú časť vyvaľkáme a dáme na vymastený plech. Pečieme na opačnej strane plechu v stredne teplej rúre. Po upečení plát stiahneme z plechu a necháme vychladnúť. Takto upečieme všetky 4 pláty. Vychladnuté plnime plnkou a slivkovým lekvárom.

Plnka:

Uvaríme 1 vanilkový puding s 4 dcl mlieka a 2 lyžicami kryštálového cukru. Miešame do vychladnutia.

30 dkg masla vymiešame s 20 dkg práškového cukru. Potom do masla postupne pridáme vychladnutý puding, trochu umu a touto hmotou plníme jednotlivé pláty striedavo so slivkovým lekvárom. Takto naplnený zákusok polejeme čokoládovou polevou.

Prehľad čerpania

Blíži sa koniec tohto roka a my Vám prinášame sumárny prehľad výšky doteraz podaných projektov v opatreniach, kde majú obce možnosť podávať svoje investičné projekty. Z celkového rozpočtu 1 166 684 EUR určeného na opatrenie 1.1.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo boli doteraz podané projekty vo výške 973 538,74 EUR. V rámci opatrenia 2.1.3 Obnova a rozvoj obcí z celkového finančného balíka 570 000 EUR bolo doteraz nakontrahovaných niečo viac ako 28 % (160 710,42 EUR).

	1 PRV	2 PRV	4 PRV	5 PRV	6 PRV	8 PRV	9 PRV	Počet projektov	Celková suma v EUR
Belince	46 460,08			53 121,72				2	99 581,80
Čeladince	47 576,70	25 963,73	14 941,77					3	88 482,20
Čermany		65 201,53		10 302,26			8 417,66	3	83 921,45
Horné Obdokovce								0	0,00
Dvorany nad Nitrou		65 222,06			24 763,00			2	89 985,06
Hrušovany	7 946,00			19 615,68			10 220,19	3	37 781,87
Chrabrany					21 665,17			1	21 665,17
Kamanová		14 522,95					21 074,30	2	35 597,25
Koniarovce	6 556,00	13 026,18						2	19 582,18
Krnča	80 363,27	16 268,55						2	96 631,82
Ludanice	49 870,00			52 653,89				2	102 523,89
Nitrianska Streda		57 573,37	40 046,53					2	97 619,90
Oponice		68 197,36		12 208,14				2	80 405,50
Práznovce				65 949,48			10 463,00	2	76 412,48
Preseľany		27 590,96					55 651,09	2	83 242,05
Solčany		38 490,85				39 097,17		2	77 588,02
Súlovce						20 196,78	23 031,74	3	43 228,52
Spolu								35	1 134 249,16

Uzavreté zmluvy s PPA Zrealizované projekty

Finále Výzvy č. 8 a Výzvy č. 9 Leader

Spolu 9 projektov podali žiadatelia do termínu uzávierky už ôsmej a deviatej výzvy Leader. O nenávratný finančný príspevok sa uchádzajú dva projekty v rámci opatrenia 2.1.3 Obnova a rozvoj obcí a sedem projektov má záujem získať financie z opatrenia 1.1.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo. Všetky podané žiadosti prešli procesom hodnotenia a boli odporúčané výberovou komisiou na schválenie. V súčasnosti sú tieto projekty na „čakacej listine“ v Bratislave, kým prejdú procesom kontroly na Pôdohospodárskej platobnej agentúre SR. Veríme, že zo všetkými žiadateľmi budú podpísané zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu týchto investícií.

Predložené projekty schválené MAS

Názov žiadateľa	Názov projektu	Žiadaná výška finančného príspevku v EUR
Výzva 8/PRV/MAS 24		
Obec Súlovce	Obnova centra obce Súlovce	20 196,78
Obec Solčany	Verejné priestranstvo v centre obce Solčany - 1. etapa	39 097,17
Výzva 9/PRV/MAS 24		
Obec Práznovce	Výstavba tržnice v obci Práznovce	10 463,00
Obec Čermany	Autobusová zastávka Čermany	8 417,66
Obec Súlovce	Autobusová zastávka v obci Súlovce	8 320,78
Obec Súlovce	Výstavba trhového miesta v obci Súlovce	14 710,96
Obec Kamanová	Stavebné úpravy požiarnej zbrojnice v obci Kamanová	21 074,30
Obec Hrušovany	Autobusové zastávky v obci Hrušovany	10 220,19
Obec Preseľany	Amfiteáter Preseľany	55 651,09

Ako funguje Leader v Poľsku

Aplikácia prístupu Leader v jednotlivých štátoch Európskej únie je rozdielna. Práve to, aký je Leader v Poľsku, som sa mala možnosť presvedčiť spolu s ďalšími zástupcami 10 slovenských MAS v dňoch 20. až 23. októbra tohto roka. Odbornú exkurziu zameranú na projekty realizované prístupom Leader, medzinárodnú spoluprácu a rozvoj cestovného ruchu zorganizovala Národná sieť rozvoja vidieka SR v spolupráci s Centrom poľnohospodárskeho poradenstva v Krakove.

Prvou zastávkou našej cesty bola oblasť **Miestnej akčnej skupiny Gorce Pieniny**, ktorá financovala cez gminu Krościenko projekt revitalizácie a rozvoja územia okolo **slaných minerálnych prameňov „Stefan a Michalina“** a „Maria“. MAS by chcela v budúcnosti využiť tieto liečivé pramene na komerčné účely. Druhou zastávkou bol projekt doplnkových služieb agroturistického penziónu „**U Gerwazego**“ financovaný z tzv. „malých projektov“. Vďaka výstavbe bazény sa majiteľovi penziónu už v prvom roku zvýšila návštevnosť o viac ako 30%.

Druhý deň sme sa presunuli na územie **MAS Dolina Karpia**. Názov je odvodený od chovu špeciálneho druhu kapra v tejto oblasti. Aktivity MAS sa zameriavajú najmä na profiláciu regiónu ako územia vhodného pre rekreačný a **športový rybolov a gurmánske rybie špeciality**. V súčasnosti v mestečku Zator otvorili informačné centrum, kde sa sústreďia informácie pre turistov za celý región. Čo nás zaujalo bol projekt spolupráce pod názvom „**Chuť na produkt**“, v rámci ktorého MAS zrealizovala systém propagácie ôsmich regionálnych produktov. Večer sme v centre Krakova absolvovali stretnutie s riaditeľom Centra poľnohospodárskeho poradenstva Jaroslavom Bombom a podpredsedom Maľopolského vojvodstva Wojciechom Kozakom.

Kontakty na Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ

Meno	Funkcia	telefón	e-mail
Darina Gerhátovej	predseda	0917 306 452	svornost@stonline.sk
Ing. Barbora Gerhátovej	manažér	0917 306 453	info@mrvornost.sk
Katarína Babalovej	administratívny pracovník	038/538 36 53	katarina.babalova@mrvornost.sk
Adresa sídla	Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany		
IČO:	36103942		
Adresa kancelárie	Obecný úrad Solčany, Hviezdoslavova 50, 956 17 Solčany		
Telefón	038/ 538 36 53		
Internetová stránka	www.mrvornost.sk		

Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ číslo 4 – zima 2011. Tento informačný materiál vydáva Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ, sídlo Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany, tel.: 0917 306 453, www.mrvornost.sk, info@mrvornost.sk v rámci realizácie Integrovaného stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013. Pripravné a redakčné práce: Ing. Barbora Gerhátovej. Náklad 6100 ks. © www.tristanpress.sk Neprešlo jazykovou úpravou.

Nasledujúci deň sme sa v Bielínach stretli so zástupcami regionálnej pobočky poľskej Národnej siete rozvoja vidieka v Kielcach. Táto oblasť je zameraná na poľnohospodárstvo – popri klasických plodinách sa tu vo veľkej miere **pestujú jahody** a vyrábajú sa z nich aj likéry. V tomto vojvodstve sme navštívili **MAS Lysá hora**, ktorú tvorí 7 gmin, jej rozloha je 700 km² a má 70 tis. obyvateľov. Jej snahou je zachovanie kultúrneho dedičstva, podpora diverzifikácie poľnohospodárstva, rozvoj mikropodnikov a „malé projekty“. Tu nás čakala návšteva hory „**Svätý kríž**“, prehliadka kláštora a „**Stredovekej dediny**“ – projektu, ktorý bol vybudovaný za pomoci finančných zdrojov z Leadra. Za sprievodu mladej čarodejnice sme videli nielen pôvodné príbytky, ale i ukážky terajšieho spôsobu života – starých zvykov a remesiel.

Posledný deň exkurzie nás čakalo stretnutie s predstaviteľmi troch poľských MAS, na území ktorých rozvíjajú cykloturistiku, agroturistiku, budujú turistické chodníky; drobní poľnohospodári sa venujú včelárstvu a vinárstvu, združenie žien gastronómii a ľudovým ručným výrobkom. Atraktívny bol „**Baliček od farmára**“ - projekt priameho predaja poľnohospodárskych produktov, od poľnohospodára priamo zákazníkovi, prostredníctvom internetového predaja, ktorý sa snažia uplatniť v Poľsku na základe skúseností zo Škótska. Priamo v teréne sme navštívili aj farmárov, ktorí sa priameho predaja zúčastňujú. Príkladom je farmárka Barbara Zych, ktorá poskytuje turistom ubytovanie, pestuje bylinky a cez projekt „**Od ziarenka do bochenka**“ – „**Od zrnka k bochníku**“ prezentuje tradičné spôsoby výroby a pečenia chleba.

Našou poslednou zastávkou bolo 11 lôžkové agroturistické zariadenie Stanislawa Ziółkowskeho, ktorý ponúka výborné domáce špeciality, jazdu na konských povozoch a lov pstruhov - produkt „**Spoznaj chuť ryby**“.